

Söndagen den 17 Maj 1874.

Kammaren sammanträdde kl. 8 e. m.

Upplästes och godkändes Statsutskottets förslag till Riksdagens underdåniga skrivelser:

N:o 33, angående regleringen af utgifterna under Riksstatens andra hufvudtitel;

N:o 37, angående regleringen af utgifterna under Riksstatens sjette hufvudtitel;

N:o 40, angående regleringen af utgifterna under Riksstatens nionde hufvudtitel;

N:o 67, angående de i Regeringsformens 63 § föreskrifna kreditivsummor;

N:o 68, angående beviljad statsbidrag för åstadkommande af jernvägsförbindelse emellan landskapet Dalsland och Smaalenenes amt i Norge;

N:o 69, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition att den beslutade jernvägsanläggningen från Torpshammar eller annan punkt å stambanan från Storvik till Riksgränsen mot Norge må byggas bredspårig; samt

N:o 70, angående upprättadt nytt reglemente för Riksgäldskontoret.

Upplästes och godkändes Lag-Utskottets förslag till Riksdagens underdåniga skrivelser:

N:o

N:o 71, angående tillsättande af revisorer för granskning af kronofogdarnes debiterings- och redovisningslängder öfver härads-medel; samt

N:o 72, i fråga om inskränkning i rättigheten att till förtäring på stället försälja vin- och maltdrycker.

Föredrogs och bifölls Sammansatta Stats-, Bevillnings- och Lag-Utskottets den 16 dennes bordlagda memorial N:o 6, angående arvode åt Utskottets sekreterare.

Föredrogs Banko-Utskottets den 16 dennes bordlagda memorial N:o 18, med framställningar angående Riksbankens förhållanden till statsverket och myntverket i fråga om myntväsendet.

Herr Ekman, Johan Jakob: I likhet med flertalet af Banko-Utskottets ledamöter inser jag ganska väl, att fullmäktige i Riksbanken måste vara angelägne om, att myntverket erhåller ett nytt reglemente, då det nuvarande icke tager vederbörlig hänsyn till fullmäktiges åliggande att tillhandahålla landet erforderligt mynt. I likhet med samma flertal inser jag också, att behof förefinnes på grund af myntförändringen att vidtaga åtskilliga föreskrifter för myntverket, som intressera både bankofullmäktige och allmänheten, men med erkännande af allt detta, finner jag icke, hvarföre ej fullmäktige lika gerna kunde vända sig direkt till Kongl. Maj:t angående den fråga, som detta betänkande gäller, som att hemställa till Utskottet, det detta måtte taga i öfvervägande, huruvida det åter i sin ordning borde hemställa till Riksdagen om aflåtande af en underdånig skrivelse till Kongl. Maj:t i ämnet. En sådan åtgärd torde väl icke vara för Fullmäktige främmande, så mycket mindre som de i början af sistlidne Mars uti skrivelse till Kongl. Maj:t gjorde framställning uti en fråga, som ej var alldeles fremmande för den, som nu utgör föremål för öfverläggning. Jemte det jag således tror, att det sätt, som nu blifvit föreslaget, medför en onödig omgång, så huser jag verkligen tvifvel, huruvida Banko-Utskottet ens är berättigadt att föreslå en sådan åtgärd. På grund af § 41 Riksdags-ordningen eger Banko-Utskottet uti sin ställning till Riksdagen ingen vidare befogenhet, än att hos Kamrarna föreslå föreskrifter för Riksbankens förvaltning. Nu lär väl hvar och en kunna finna, att den sak, hvarom här är fråga, ingalunda rör bankens förvaltning, utan tvärtom förvaltningen af ett annat verk eller myntverket, öfver hvilket Riksdagen icke har något att säga, och rörande hvilket Banko-Utskottet icke kan ega befogenhet att framställa något förslag. På grund af hvad jag nu vågat anföra och i

öfverensstämmelse med den reservation, som jag bifogat betänkandet, får jag föreslå, att Kammaren måtte afslå Banko-Utskottets nu föredragna betänkande.

Herr Ribbing: Den föregående talaren har dragit i tvifvelsmål, huruvida Banko-Utskottet eger rätt att uti den nu förevarande frågan taga initiativ. För min del tror jag, att det är Banko-Utskottets både rätt och pligt att göra det på grund af hvad, som uti instruktionen för detta Utskott finnes intaget. Der står nemligen uti § 5 mom. 3: "Så skall ock, i allt hvad som afser upp- eller utlåning genom banken eller de utstakade allmänna grunderna för verkets förvaltning och styrelse, eller nya anslags beviljande, eller balanserade fordringars afskrifning i räkenskaperna, intet förordnande af Utskottet meddelas utan Riksdagens föregående bifall; hvadan Utskottet åligger att, i afseende på de förändringar, som i dessa ämnen kunna prövas nödiga, ingå med utlåtande och förslag till Riksdagen". Således har Utskottet efter mitt förmenande, när det är fråga om Riksbankens styrelse eller de allmänna grunderna för densamma förvaltning, icke blott rätt, utan äfven pligt att göra framställning till Riksdagen. Att frågor om bankens förhållande till myntverket höra till grunderna för bankens styrelse är väl alldeles otvifvelaktigt, då detta förhållande finnes omtaladt uti det reglemente, som handlar om bankens styrelse, och det just uti den afdelning deraf, som har till rubrik: "Om Riksbankens styrelse och dennas åligganden". Hos mig har icke den ringaste tvekan uppstått till följd af dessa ganska tydliga ord, som jag förut citerat, och att verkligen Riksbanken och myntverket stå i sådant förhållande till hvarandra, att de äro nära nog oskiljaktiga i vissa afseenden, är efter mitt förmenande just grunden till, att detta förhållande på det närmaste berör bankens styrelse. Att genom fullmäktige söka få utfördt hvad som anses nödvändigt böra ske, har för några år sedan blifvit försökt, men utan att detta i det särskilda fall, hvarom då var fråga, medförde något resultat. Jag tror derföre, att det verkligen är behöfligt, att Riksdagen påpekar vigten af att få förändringar uti myntverkets instruktion, och jag tror äfven, att just närvarande ögonblick, då myntverket kommer att ganska väsentligt omändras, är särdeles lämpligt för vidtagande af en omarbetning uti instruktionen.

För min del yrkar jag, i motsats till den föregående talaren. bifall till Utskottets betänkande.

Herr Ekman: Må vara att den siste ärade talaren icke finner någon betänklighet i afseende på behandlingen af denna fråga, på sätt här är föreslaget, och att han finner den paragraf uti Banko-Utskottets instruktion, som han uppläst, tydligen ådagalägga, att Utskottet har den rätt, som det anser sig hafva; men för min del anser jag, att just det, som han uppläst, tydligt ådagalägger, att Banko-Utskottet alldeles icke har något annat att befatta sig med än Riksbankens styrelse och förvaltning, och man kan väl icke säga, att det, som rör myntverkets styrelse och förvaltning, är liktydigt

med Riksbankens styrelse och förvaltning. I afseende på det förstnämnda verkets styrelse har icke Banko-Utskottet att taga något initiativ, och således icke heller Riksdagen att iatta något beslut. I öfrigt måtte väl resultatet blifva detsamma, om Fullmäktige skrifva till Kongl. Maj:t, som om Riksdagen gör det, ty det måtte väl vara sakens inre beskaffenhet, som gör att Kongl. Maj:t fäster afseende vid en framställning. Att Kongl. Maj:t kommer att göra detta är jag alldeles öfvertygad om, ty det är icke beträffande sjelfva saken, som jag är af olik mening med Utskottet, utan endast med afseende på formen.

Jag fortsätter mitt yrkande om afslag.

Herr Dufva: Den siste talaren yttrade uti sitt första anförande att fullmäktige kunde lika väl vända sig direkt till Kongl. Maj:t, som göra framställning till Banko-Utskottet för att genom dess föranstaltande få en skrifvelse från Riksdagen beslutad. Jag ber med anledning deraf att få upplysa, att det icke är Fullmäktige, som vändt sig till Utskottet uti detta ämne, utan att det är Utskottet, som anbefallt fullmäktige att inkomma med yttrande angående de punkter, i afseende å hvilka det syntes angeläget att få förhållandet mellan myntverket och Riksbanken ordnad och att det är, till följd häraf, Fullmäktige till Utskottet afgifvit det infordrade yttrandet. Att resultatet kan blifva lika hvilken väg, som begagnas, är ett påstående som i och för sig icke är lätt att bestrida, men, om Riksdagen under frågans närvarande ståndpunkt besluter ett afslag på Utskottets framställning, så komma fullmäktige att befinna sig i en vida sämre ställning i fall de försöka en framställning till Kongl. Maj:t, än om det förevarande betänkandet aldrig blifvit afgifvet. Riksdagen har förut haft tillfälle att inhemta upplysning och Banko-Utskottet har ytterligare af Fullmäktiges protokoll fått kännedom derom, att fullmäktige visst icke varit så lyckliga uti sina framställningar till Kongl. Maj:t i afseende på myntverket, att de kunna känna sig mycket lugade att vedervåga några sådana, derest dessa redan blifvit af Riksdagen bemötta med afslag. Hvad den formela delen af frågan beträffar, vill jag visst icke förneka att ordalagen uti grundlagen angående Banko-Utskottets uppdrag kunna föranleda olika meningar, men det är en sedan temligen lång tid tillbaka stadgad praxis att Riksdagen till Banko-Utskottet hänvisar för behandling äfven sådant som, liggande utom Riksbankens förhållanden, rör rikets penningeväsen i allmänhet och att dylika frågor inom Utskottet afhandlats utan anmärkning. Vid sådant förhållande skulle jag tro att ingen skäligh invändning kan framställas mot att detta ärende behandlas i den ordning det blifvit väckt, och då det erkännes att betänkandets innehåll är sådant, att det förtjenar afseende, hemställer jag, huruvida det icke är rättare att bifalla saken, än att genom ett afslag förvärpa frågans behandling för Bankofullmäktige, som då skola öfvertaga den.

Herr Statsrådet Wærn: Häntydningar hafva här blifvit gjorda angående förhållandet mellan Riksbanken och myntverket, som jag nu, då det är fråga om aflåtandet af en skrifvelse till Kongl. Maj:t,

icke kan låta opåtalda passera, emedan jag tror, att i detta fall ett missförstånd eger rum, som just gifvit anledning till det, som Bankofullmäktige nu öfverklaga. Så vidt min kunskap sträcker sig, fanns det ingen missämja mellan banken och myntverket förrän år 1872, då fullmäktige skrefvo till myntet och begärde en silfverutmyntning, på hvilken begäran öfverdirektörens svar icke utföll efter fullmäktiges önskan; jag tror, att han förklarade sig ej liktidigt kunna utmynta de olika myntslag, som fordrades, men detta är här alldeles likgiltigt. Då vände sig fullmäktige till Kongl. Maj:t, och att detta var första gången sådant hände, tror jag mig kunna veta deraf, att fullmäktige förut vänt sig till Statskontoret. Uti sin anhållan till Kongl. Maj:t begärde fullmäktige att få tillbaka uti plantsar det silfver, som de lemnat till myntet, och att de derföre icke skulle få vidkännas någon kostnad, såsom öfverdirektören fordrat. Att han begärde en sådan ersättning och icke ville rätta sig efter fullmäktiges önskan, kom sig deraf, att Riksdagen förfarit på ett oriktigt sätt, då den föreställt sig, att hvad som sattes in uti bankoreglementet på samma gång skulle vara bestämmande för myntverket. Dermed hade tillgått sålunda, att de gamla §§ 21, 22 och 23 uti bankoreglementet blifvit sammanslagna till en enda, den nuvarande 47:de, hvarvid man sagt, att endast en förändring i form, men icke i sak blifvit ävägabragdt. Emellertid hade verkligen skett en förändring i sak, som just gaf anledning dertill, att fullmäktige begärde återfå det omyntade silfret. Uti paragrafen infördes nemligen, att det ålåg fullmäktige att tillse, att myntet återlemnade det silfver, som det bekommit till utmyntning, antingen i myntad eller omyntad form. Detta senare hade aldrig förut funnits föreskrifvet, och då ingen skrifvelse derom afläts till Kongl. Maj:t, utan stadgandet endast insattes i bankoreglementet, så blef följden den, att hvarken Kongl. Maj:t eller öfverdirektören för myntverket derom hade någon kunskap. Detta var också anledningen till det svar, som öfverdirektören afgaf. Jag kan icke heller gifva den siste talaren rätt deruti, att det som i detta hänseende förefallit skulle kunna gifva anledning till den anmärkning, att fullmäktiges framställningar till Kongl. Maj:t icke vunnit det afseende, att det vore skäl att återkomma med nya, ty Kongl. Maj:t har verkligen fäst det afseende vid fullmäktiges ifrågavarande framställning, att Kongl. Maj:t inköpt silfret, hvarigenom också frågan derom förefallit. Men Kongl. Maj:t har haft så mycket mindre anledning att slutligt pröfva detta mål, som skriftvexlingen i ämnet öfvergått till något helt annat, än den från början rörde. Då det först endast var fråga om klagomål deröfver, att mynt icke nog hastigt lemnades, så gaf den under tiden genomförda myntförändringen fullmäktige anledning att uti sina påminnelser göra sådana allmänna yrkanden, som vi nu se framställda; men på dessa allmänna yrkanden kan svar icke lemnas, förrän nödig utredning skett. Långt ifrån emellertid, att jag anser hinder förefinnas för fullmäktige att vända sig till Kongl. Maj:t, så anser jag, att det, som i Utskottets betänkande nu åsyftas, i sjelfva verket redan är vunnit genom fullmäktiges föregående skrifvelse, ty Kongl. Maj:ts sista remiss af fullmäktiges påminnelser innehåller, att öfverdirektören för myntverket "skall taga hvad fullmäktige anfört i öf-

vervågande vid afgifvande af det förslag till förändringar i instruktionen för myntverket, som af myntförändringen kan påkallas. Jag har nämnt detta för att förklara att, så vidt jag kan finna, Kongl. Maj:t har besvarat fullmäktiges föregående påminnelser i afseende på silfverplantsarne derigenom, att Kongl. Maj:t inköpt dem, och i afseende på de öfriga allmänna yrkandena derigenom, att Kongl. Maj:t remitterat dem till öfverdirektören för att tagas i betraktande vid uppgörandet af det förslag, som han redan var anbefalld att afgifva. Omständigheterna synas mig sålunda visa, att fullmäktige ingalunda böra känna sig afskräckte från att till Kongl. Maj:t göra de framställningar, hvartill de anse sig befogade. Jag kan derföre icke heller inse, att något skäl förefinnes för afgifvande af den ifrågasatta skrifvelsen. Dessutom förekommer uti detta skrifvelseförslag något, som enligt min tanke ingalunda bör afgöras på sådant sätt, som här är i fråga. Utskottet säger nemligen: "Af stadgandena i 14, 16 och 17 §§ i myntlagen, jemförda med § 15 i samma lag, torde det vara tydligt, att statsverket skall vidkännas förlusten på sådant, enligt nämnda lag myntadt, så väl guld- som silfver- och bronsmynt, som blifvit så nött, att detsamma ej längre är lagligt betalningsmedel man och man emellan". Detta är emellertid en fråga, som ännu ingalunda är afgjord, och jag kan icke säga något annat, än att en så stor och invecklad sak, som statsverkets och bankoverkets förhållande till hvarandra i afseende på det nötta myntet, icke bör afgöras på detta sätt, utan någon annan utredning eller bevisning, än åberopandet af vissa paragrafer och uttalande att saken är "tydlig". För mig är den alldeles icke tydlig. Angående silfver- och kopparmyntet är det visserligen billigt, att staten får vidkännas förlusten, emedan den har vinst på detsamma, men beträffande guld, der endast slagskatten utgår såsom ersättning för de verkliga kostnaderna vid utmyntningen, tror jag, att man kunde anse motsatsen vara förhållandet. Nu är saken visserligen så till vida likgiltig, som både statsverket och bankoverket tillhöra staten, men någon grund bör man väl dock hafva för gifna bestämmelser, och en fullständig utredning bör väl föregå detsammans utfärdande. Jag anser det derföre icke lämpligt, att den nu så taliga Riksdagen besluter en dylik skrifvelse till Kongl. Maj:t. Hvad angår den sak man vill vinna, så har jag redan nämnt, att Kongl. Maj:t befallt öfverdirektören för myntverket att inkomma med förslag i ämnet, och ett sådant skall äfven afgifvas, ehuru det nu varit svårt för öfverdirektören att sysselsätta sig med en så invecklad sak, då den nya utmyntningen vid ett ofullbordadt myntverk gifvit honom fullt upp att göra. Skäl torde äfven vara, att också han får samla erfarenhet af de nya förhållandena, innan förslaget afgifves. Jag upprepar slutligen, att Kongl. Maj:t alltid skall fästa det största afseende vid Bankofullmäktiges framställningar.

Herr Rydin: Jag vill icke yttra mig i afseende på sjelfva saken, utan endast om förmen. Jag instämmer nemligen uti reservanternas åsigt, att Banko-Utskottet uti denna fråga icke har något initiativ. Uti § 41 Riksdags-ordningen heter det: "Banko-Utskottet tillhör

att undersöka Riksbankens styrelse och tillstånd, samt att hos Kammarne föreslå och i mål, för hvilka Utskottet fått sig sådan makt af Riksdagen uppdragen, gifva föreskrifter om bankens förvaltning“. Att ordna förhållandet mellan Myntverket och Riksbanken kan icke sägas vara ett mål, hörande till den senares förvaltning. Vidare visar sig af Banko-Utskottets instruktion, att detta Utskotts initiativ är temligen begränsadt. Det eger nemligen icke sådant i en så vigtig och med banken så nära sammanhängande fråga som den om sjelfva banklagen, ty det står uti instruktionen: “Varande det Utskottet uttryckligen förbjudet att omedelbart till öfverläggning upptaga något, som syftar till rubbning eller förändring i bankens hufvudgrunder“. Då man således ser, att Banko-Utskottet icke har initiativ uti en sådan fråga, emedan det tillkommer Konung och Riksdag gemensamt, så är det klart, att Utskottet icke eger initiativ uti en fråga, som ligger ännu aflägsnare från bankens verksamhet. Myntväsendet är nemligen helt och hållet Kongl. Maj:ts ensak. I det fallet är jag deremot af olika åsigt mot den siste talaren, att jag anser statsverket otvifvelaktigt böra vidkännas kostnaden för myntets slitning. I frågor, som röra Kongl. Maj:ts rätt att organisera underordnade verks förvaltning, och uti hvilka enskild motion icke blifvit väckt, tror jag icke, att Banko-Utskottet kan anses berättigadt att föreslå skrivelser, hvarföre jag instämmer med Herr Ekman.

Herr Dufva: Då Herr Finansministern uti sitt yttrande gjort åtskilliga framställningar, som gå ut på att bemöta hvad jag sagt derom att fullmäktiges hemställanden till Kongl. Maj:t uti saker som röra myntverket förut icke rönt sådan framgång att det vore uppmanande för fullmäktige att göra dylika framställningar i ämnen, der Riksdagen hade bemött Banko-Utskottets förslag med afslag, så ber jag att få nämna att, då Herr Statsrådet, i sammanhang med omnämmandet att fullmäktiges begäran om myntning af öfverdirektören lemnades å sido, utlät sig att sådant vore en likgiltig sak, så är detta ett sätt, hvarpå fullmäktige icke kunna betrakta den, då de hafva Riksdagens föreskrift att, så vidt möjligt, vara försedda med mynt af olika slag. Hvad beträffar påståendet derom att stadgandet uti senare bankoreglementen, att fullmäktige skulle tillse det till myntverket aflemnadt, Riksbanken tillhörigt silfver redovisades, så vidt ske kunde, uti myntad eller omyntad form, skulle uti senare tider på något besynnerligt sätt blifvit inflickadt uti bankoreglementet, så är jag visserligen icke här försedd med äldre bankoreglementen, men jag hänvisar dem, som vilja öfvertyga sig om förhållandet, till dessa. Det finnes nemligen uti dem äldre stadganden, hvarur det nya härflyter. De gamla föreskrifterna innehöllo, att, när till myntverket aflemnadt silfver icke kunde inom sex veckor utmyntas, myntverket skulle till banken aflemna hvad som ej myntades och detta uti plants. Jag förmodar att det gått med detta, som med flera andra stadganden uti bankoreglementet, eller att man småningom borttagit de alltför noggranna föreskrifterna, som voro svåra för så väl fullmäktige som andra att iakttaga, och att således detta stadgande om sex

veckors redovisningstid förändrats till det nuvarande. Jag nödgas emellertid att fästa uppmärksamheten derpå att, då fullmäktige gjorde framställning till Kongl. Maj:t att från myntverket få tillbaka det Riksbanken tillhöriga silfver, så var detta en begäran som, om inga stadganden funnits i bankoreglementet att åberopa, dock på grund af allmän lag och till följd af det allmänna rättstillståndets fordringar icke kunde synas oförtjent af allt afseende, enär det i sjelfva verket gälde huruvida Riksbanken skulle vara berättigad att återfå sin egen- dom. Det må förlåtas, om man icke anser det vara en framgångsrik behandling när fullmäktiges framställning i ett sådant ämne lemnas utan svar. Hvad beträffar den invändning, som gjorts, emot bifall till betänkanDET derföre, att i detsamma förekommer ett uttalande om att det vore tydligt att förlusten på nötingen af myntet skulle vara statsverkets, så förefaller det mig förvånande om detta verkligen skulle vara en obekant och omtvistad sak, då den för ett år sedan varit föremål för Kongl. Maj:ts och Riksdagens behandling och den lag, som af Riksdagen antogs i full öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts förslag, uti detta fall är så tydlig, att den uttryckligen förklarar, att det guldmynt, som förlorat en half procent af sin vikt, icke är lagligt betalningsmedel till någon annan än statens kassor och sedermera icke får derifrån utlemnas. Hvem är det som skall vidkännas den ifrågavarande förlusten om icke den, som ej får lemna det förnötta myntet ifrån sig? Utskottet har således, enligt min tanke, rätt då det säger att denna sak torde vara tydlig. Jag hemställer ännu en gång, huruvida det under de förhållanden, som äro för Riksdagen bekanta rörande myntverket, kan vara lämpligt att på Utskottets förslag gifva ett sådant svar, som rent afslag; vill man åter nödvändigt undvika den föreslagna skrifvelsen, bör väl beslutet formuleras på sådant sätt att det ej kan anses lägga svårigheter i vägen för fullmäktige att upptaga saken.

Herr Statsrådet Wærn: Jag måste med några ord besvara den siste talarens anförande. Jag har icke sagt, att det vore likgiltigt, om utmyntning skedde eller ej, utan mitt yttrande gällde något helt annat. Att i äldre bankoreglementen finnes föreskrifvet, att myntverket inom 6 veckor skall redovisa för omyntadt silfver, är mig fullkomligt obekant. Den ärade talaren är mera bekant med dessa stadganden än jag, men hvad jag vet är, att uti det bankoreglemente, som varit gällande, medan jag varit Finans-minister, eller det af 1871, icke står något om öfverlemnande af omyntadt silfver uti plants, hvilket först förekommer i § 47 af det reglemente, som antogs vid 1872 års riksdag. Sedermera yttrade talaren, att Riksbanken enligt vanlig lag vore fullt berättigad att få tillbaka det silfver, som blifvit lemnadt. Ja väl, men sådant har icke heller blifvit vägradt. Riksbanken ville emellertid få tillbaka silfret i annan form, än det blifvit lemnadt — det lemnades nemligen i skrot, och fullmäktige ville hafva det åter i plants, — hvarpå öfverdirektören svarade, att derför måste betalas någon afgift. Att fullmäktige icke fått svar på sina påminnelser, innan de nya förhållandena inträdt, kommer sig deraf, att,

innan fullmäktige kunde få svar, voro redan de nya förhållandena å bane och måste således tagas i betraktande vid svarets afgifvande. Full upplysning om det här relaterade förhållandet erhöles genom öfverdirektörens svar, och det var först då fullmäktige i sina påminnelser vid detta svar ingingo uti allmänna yrkanden, som Kongl. Maj:t föreskref, att dessa skulle tagas i betraktande vid uppgörande af de nya bestämmelserna för myntverket. Hvad slutligen beträffar frågan, huruvida det är alldeles "tydligt", att staten bör bära förlusten af myntets nötning, derföre att staten icke får sätta annat än mynt i omlopp, så gäller precis detsamma om Riksbanken, och det torde vara oegentligt, att för det mynt, som ingår till statens kassor staten skall bära kostnaden, men Riksbanken deremot hafva samma skyldighet för det, som uti dess kassor inkommer. Jag anser denna fråga vara så vigtig, att den bör i och för sig tagas i betraktande och icke på detta sätt afgöras, då jag är öfvertygad om, att ingen af Riksdagens ledamöter haft föreställning om, att en så stor sak vore inbegripen uti detta betänkande. Jag upprepar, att jag icke tror det vara skäl att aflåta en skrifvelse, som innehåller framställningar i frågor, hvilka ännu icke äro utredda.

Herr von Ehrenheim: Då § 41 Riksdags-ordningen innehåller, att "Banko-Utskottet tillhör att undersöka Riksbankens styrelse och tillstånd samt att hos Kamrarna föreslå föreskrifter om bankens förvaltning", så förefaller det mig, som om det vore gifvet, att Utskottet är berättigadt att hos Riksdagen hemställa om en framställning till Kongl. Maj:t i sådana mål, der Riksbankens styrelse och tillstånd på det närmaste sammanhånga med en under Kongl. Maj:t omedelbart stående institution. Att tolka grundlagens bestämmelse så trängt, att Banko-Utskottet, som näst under Riksdagen är Riksbankens principal, icke skulle vara berättigadt till dylika framställningar, synes mig vara att gå alldeles för långt. Hvad beträffar myntverkets och Riksbankens förhållande till hvarandra, så lär det vara obestriddigt, att mellan dessa verk är det närmaste sammanhang, enär det på myntverket väsentligen beror, huruvida Riksbanken skall kunna uppfylla den förnämsta af sina förbindelser. Jag anhåller vördsamt om bifall till betänkandet.

Sedan öfverläggningen härefter förklarats slutad samt Herr Grefven och Talmannen upptagit de derunder gjorda yrkanden å dels bifall till Banko-Utskottets förevarande memorial och dels afslag derå, framställdes propositioner på dessa yrkanden samt besvarades med blandade ja och nej; hvaruppå och efter det proposition på bifall till memorialet förnyats samt med både ja och nej besvarats, Herr Grefven och Talmannen förklarade sig nu hafva funnit ja öfvervägande.

Votering begärdes; till följd hvaraf uppsattes, justerades och anslogs följande voteringsproposition:

“Den, som bifaller Banko-Utskottets memorial N:o 18, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner nej, afslås memorialet“.

Omröstningen företogs och vid dess slut befunnos rösterna hafva utfallit sålunda:

Ja—22.
Nej—19.

Anmälades och bordlades från nedannämnda Utskott ankomna memorial och utlåtanden, nemligen från

Stats-Utskottet:

N:o 96, med förslag till de sista afdelningarne af det nya reglementet för Riksgälds-kontoret;

N:o 98, med förslag till en paragraf i Riksgälds-kontorets reglemente;

N:o 99, angående den under innevarande riksdag verkställda statsreglering samt anskaffande af de för Riksgälds-kontorets utgifter erforderliga medel;

Sammansatta Stats- och Banko-Utskottet:

N:o 7, i anledning af Kamrarnes skiljaktiga beslut beträffande utlåtandet N:o 4, rörande fullmäktiges i Banken och Riksgälds-kontoret framställningar i fråga om uppförande af nytt riksdagshus å Helgeandsholmen m. m.;

Sammansatta Banko- och Lag-Utskottet:

N:o 3, med förslag till sammanjemkning af Kamrarnes skiljaktiga beslut i fråga om ändringar i lagstiftningen för enskilda sedelutgivande banker;

Särskilda Utskottet:

N:o 11, i anledning af ej mindre Kongl. Maj:ts nådiga proposition

den 20 sistlidne Mars, i hvad den angår lagstiftning rörande hushållning med enskildes skogar, än äfven motioner i samma ämne;

N:o 12, i anledning af ej mindre Kongl. Maj:ts nådiga proposition den 20 sistlidne Mars, i hvad den angår boställs- och sågverksskogar, än äfven enskild motion rörande hushållningen med allmänna hemmans och lägenheters skogar.

Kammaren åtskildes kl. 9 e. m.

In fidem
O. Brakel.
